

คำนำ

เอกสารหลักสูตรอบรมแบบ e-Training แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรมครูข้าราชการพลเรือนและบุคลากรทางการศึกษาด้วยหลักสูตรฝึกอบรมแบบ e-Training สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร โดยพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้หลักสูตรและวิทยากรที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในทุกที่ทุกเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรอบรมแบบ e-Training แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อยังประโยชน์ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

สารบัญ

คำนำ	1
หลักสูตร “แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551”	3
รายละเอียดหลักสูตร	4
คำอธิบายรายวิชา	4
วัตถุประสงค์	4
สาระการอบรม	4
กิจกรรมการอบรม	4
สื่อประกอบการอบรม	5
การวัดผลและประเมินผลการอบรม	5
บรรณานุกรม	5
เค้าโครงเนื้อหา	7
ตอนที่ 1 หลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	8
ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตามหลักสูตรแกนกลาง	12
ตอนที่ 3 การจัดทำโครงสร้างรายวิชา	17
ตอนที่ 4 วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้	35
ใบงานที่ 1	38
ใบงานที่ 2	39
ใบงานที่ 3	40
ใบงานที่ 4	41
แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียนหลักสูตร	42

หลักสูตร

แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รหัส UTQ-02101

ชื่อหลักสูตรรายวิชาแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

ปรับปรุงเนื้อหาโดย

คณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหา

ดร.ไพรวลัย	พิทักษ์สาลี
ดร.รัตนา	แสงบัวเฟื่อน
ดร.ปกรณ์	สุปินานนท์
ดร.ฉัตรวรรณ	สัญญาวรรณะกร

รายละเอียดหลักสูตร

คำอธิบายรายวิชา

หลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตามหลักสูตรแกนกลาง การจัดทำโครงสร้างรายวิชา วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. เมื่อศึกษาจบแล้ว สามารถอธิบายถึงหลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. สามารถอธิบายเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. สามารถอธิบายสาระสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
4. สามารถอธิบายขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำโครงสร้างรายวิชาได้
5. สามารถเขียนโครงสร้างรายวิชาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้
6. สามารถอธิบายขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้
7. สามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้

สาระการอบรม

ตอนที่ 1 หลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตามหลักสูตรแกนกลาง

ตอนที่ 3 การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

ตอนที่ 4 วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมการอบรม

1. ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม
2. ศึกษาเนื้อหาสาระการอบรมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากใบความรู้
4. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้
5. ทำใบงาน/กิจกรรมที่กำหนด
6. แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่สนใจ
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากรประจำหลักสูตร
8. ทำแบบทดสอบหลังการอบรม

สื่อประกอบการอบรม

1. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
2. ใบความรู้
3. วีดิทัศน์
4. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
5. กระดานสนทนา (Web board)
6. ใบงาน
7. แบบทดสอบ

การวัดผลและประเมินผลการอบรม

วิธีการวัดผล

1. การทดสอบก่อนและหลังอบรม โดยผู้เข้ารับการอบรมจะต้องได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70
2. การเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ส่งงานตามใบงานที่กำหนด เข้าร่วมกิจกรรมบนกระดานสนทนา

หลักสูตร UTQ-02101

แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 1 หลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เรื่องที่ 1.1 หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เรื่องที่ 1.2 เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางฯ

แนวคิด

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ การที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้เป็นเพียงกรอบและทิศทาง ครูผู้สอนจึงต้องทำความเข้าใจ หลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดจึงจะสามารถออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และนำพาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาจบแล้ว สามารถอธิบายถึงหลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตามหลักสูตรแกนกลาง

เรื่องที่ 2.1 หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เรื่องที่ 2.2 แนวทางการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

แนวคิด

1. เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจึงเน้นไปที่ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และนำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. สาระสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. สามารถอธิบายสาระสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตอนที่ 3 การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

เรื่องที่ 3.1 แนวทางการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

เรื่องที่ 3.2 วิธีการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

เรื่องที่ 3.3 ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา

เรื่องที่ 3.4 แนวทางการวิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อจัดกลุ่มนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิด

โครงสร้างรายวิชา เป็นการกำหนดขอบข่ายและลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ที่แสดงให้เห็นภาพรวมของรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เวลาเรียน และน้ำหนักคะแนนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในรายวิชานั้นๆ องค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างรายวิชา ได้แก่ ชื่อรายวิชา ระดับชั้นที่สอน เวลาเรียนรวม จำนวนหน่วยกิต กรณีระดับมัธยมศึกษา ลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีรายละเอียดเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เวลาที่ใช้ ในการจัดการเรียนการสอน และน้ำหนักคะแนน

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำโครงสร้างรายวิชาได้
2. สามารถเขียนโครงสร้างรายวิชาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้

ตอนที่ 4 วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

เรื่องที่ 4.1 ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

เรื่องที่ 4.2 องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้

แนวคิด

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด 4) สาระการเรียนรู้ 5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 7) ชิ้นงาน/ภาระงาน 8) การวัดและการประเมินผล 9) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 10) เวลาเรียน/จำนวนชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้
2. สามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้

ตอนที่ 1 หลักการ แนวคิด และเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เรื่องที่ 1.1 หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการสำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

จากหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าหลักสูตรได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ชุมชน สังคม และผู้เรียน

สรุป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญยืดหยุ่น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ชุมชน สังคม และผู้เรียน

เรื่องที่ 1.2 เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางฯ

สืบเนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-base Curriculum) เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจึงเน้นไปที่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และนาพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ คือ เป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตัวชี้วัด คือ การระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สำหรับนำไปกำหนดเนื้อหา จัดทำ หน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)
- 2) ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ได้ระบุความรู้ ทักษะ กระบวนการ เจตคติและค่านิยมไว้ การพิจารณาและวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่ระบุคุณภาพของผู้เรียน “ผู้เรียนรู้อะไร และทำอะไรได้” จะทำให้เข้าใจและมีความชัดเจนก่อนออกแบบการเรียนรู้

2. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มี 5 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช่วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนากระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

3.คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ อารังไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

2) ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

3) มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

4) ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

5) อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6) มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทาหน้าที่ การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อุตทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

7) รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

8) มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

สรุป

เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจึงเน้นไปที่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และการพัฒนา ผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และนำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง

เรื่องที่ 2.1 หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นหลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนให้สามารถพัฒนาตนเองได้ ได้ลงมือค้นคว้า คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน จัดสถานการณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ และแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับใช้ในการวางแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้และนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน

3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง

การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมอง การเชื่อมโยงวงจรสมอง การจัดการเรียนรู้ที่ขัดต่อการทำงานของสมองจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพ อีกทั้งต้องคำนึง ถึงพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยใช้ประสบการณ์ตรงด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรม ข้อเท็จจริงและทักษะด้านต่างๆ ที่ปรากฏในชีวิตจริงตามธรรมชาติ ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม

การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ได้รับความรู้ เกิดการยอมรับ เห็นคุณค่าและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

สรุป

เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจึงเน้นไปที่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และนำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เรื่องที่ 2.1 แนวทางการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

สาระสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1. ด้านความสามารถและทักษะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงชั้นที่จำเป็นต้องปูพื้นฐานความสามารถและทักษะ ในการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นจนสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มุ่งพัฒนาต่อยอด พัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มุ่งพัฒนาต่อเนื่อง พัฒนาด้านความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เน้นเพิ่มเติมความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ให้สามารถสื่อสารได้ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

2. ด้านคุณลักษณะ

ด้านคุณลักษณะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกระดับชั้น มีความเป็นพลเมือง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีคุณลักษณะนิสัยที่ต้องเน้นเป็นการเฉพาะในแต่ละช่วงวัยและพัฒนาต่อเนื่องในทุกช่วงชั้น ดังนี้ ชั้น ป.1-3 เน้นความใฝ่ดี ชั้น ป.4-6 ใฝ่เรียนรู้ ชั้น ม.1-3 อยู่อย่างพอเพียง และชั้น ม.4-6 มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน โดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความหมายของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เพื่อให้การนำจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติมีความชัดเจนตรงกันจึงกำหนดความหมาย ไว้ดังนี้

ด้านความสามารถและทักษะ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

1. อ่านออก หมายถึง ความสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความสั้นๆ เรื่องราวในสื่อต่างๆ หรือในหนังสือได้ตามระดับขั้นของผู้เรียน

2. เขียนได้ หมายถึง ความสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความสั้นๆ เรื่องราวได้ถูกต้อง เหมาะสมตามระดับชั้นของผู้เรียน

3. คิดเลขเป็น หมายถึง มีวิธีการคิดได้หลายรูปแบบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

4. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรม ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มที่ 1 ทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด ทักษะการเขียน กลุ่มที่ 2 ทักษะการคิดที่เป็นแกน เช่น ทักษะการสังเกต ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการเปรียบเทียบ

5. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการรู้จักตนเอง มองตนเอง และผู้อื่นในแง่บวก และจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้

6. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสาร อันได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้คำสุภาพ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

1. อ่านคล่อง หมายถึง ความสามารถอ่านออกเสียงชัดเจน ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การอ่านในระยะเวลาที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และสามารถจับใจความของเรื่องได้

2. เขียนคล่อง หมายถึง ความสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความ เรื่องราว ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ทางภาษาได้รวดเร็วในระยะเวลาที่เหมาะสมตามระดับชั้นของผู้เรียน

3. คิดเลขคล่อง หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้รวดเร็วและถูกต้อง

4. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมทักษะการคิดขั้นพื้นฐานซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

กลุ่มที่ 1 ทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด ทักษะการเขียน

กลุ่มที่ 2 ทักษะการคิดที่เป็นแกน เช่น ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการแปลความ ทักษะการตีความ ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการนำความรู้ไปใช้

5. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการปรับตัวรักและเห็นคุณค่า ในตนเอง ภาคภูมิใจ เชื่อมมั่นในตนเองและผู้อื่น เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

6. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสาร อันได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน และแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

1. แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การใช้วิธีการ กระบวนการศึกษาค้นคว้า และนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาต่อ และการดำรงชีวิต

2. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการนาแนวความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ วิธีการ กระบวนการทางเทคโนโลยีใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของงาน

3. ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดซึ่งต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิด ที่เป็นแกนหลายๆ ทักษะในแต่ละขั้นตอน ทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นพื้นฐานจนเกิดความชำนาญ ทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วยทักษะย่อยๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการ วิเคราะห์ ทักษะการประเมิน ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต มีจิตอาสา ป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์คับขัน และทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย 5. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสาร อันได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ได้อย่างมีเหตุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. แสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา หมายถึง การใช้วิธีการ กระบวนการแสวงหาความรู้ และนำมา วิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทั้งด้านการศึกษาต่อและการดำรงชีวิต

2. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการนาแนวความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ วิธีการ กระบวนการทางเทคโนโลยีใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ในการทำงาน

3. ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) หมายถึง ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน ซึ่งเป็น เครื่องมือในการรับสารและส่งสารได้ตรงตามความหมาย คล่องแคล่ว ถูกต้อง ชัดเจน

4. ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดซึ่งต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิด ที่เป็นแกนหลายๆ ทักษะในแต่ละขั้นตอน ทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นพื้นฐานจนเกิดความชำนาญ ทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วย ทักษะย่อยๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการคิด แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการปรับเป้าหมาย แผน และทิศทางการดำเนิน ชีวิตสู่ความสำเร็จ วางตัวและกำหนดทำที่ใดเหมาะสมกับสถานการณ์ ประเมิน และสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิต ของตนเอง

6. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสาร อันได้แก่ การ พูด การฟัง การอ่านและการเขียน แสดงความคิดเห็นใหม่จากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านคุณลักษณะ

จุดเน้นด้านคุณลักษณะสำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้น และเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ใน หลักสูตร(ระดับชั้น ป.1-ม.6) ได้แก่

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ธารงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ
3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม
4. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
6. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทําหน้าที่ การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบ ทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม
8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจกระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน

จุดเน้นด้านคุณลักษณะสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

ระดับชั้น ป.1-3 ได้แก่ ใฝ่ดี หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความมีเหตุผล รู้จักแยกแยะถูกและ ผิด รักความสันติ เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางความคิด

ระดับชั้น ป.4-6 ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงนิสัยรักการอ่าน และแสวงหา ความรู้เพิ่มเติม

ระดับชั้น ม.1-3 ได้แก่ อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตด้วยความ ประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เน้นวัตถุนิยม

ระดับชั้น ม.4-6 ได้แก่ มุ่งมั่นในการศึกษาและการทํางาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความ ตั้งใจและรับผิดชอบในการศึกษาและทํางานที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จ

สรุป

สาระสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้าน ความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของ หลักสูตร

ตอนที่ 3 การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชา คือ ขอบข่ายของรายวิชาที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เห็นภาพรวมของแต่ละรายวิชา ซึ่งโครงสร้างบทเรียนจะประกอบด้วย จำนวนหน่วยการเรียนรู้ วัตถุประสงค์แต่ละหน่วยตัวชี้วัด เวลาที่ใช้จัดการเรียนการสอน และสัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชานั้นเป็นอย่างไร

เรื่องที่ 3.1 แนวทางการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

ในการจัดทำโครงสร้างรายวิชานั้น โดยทั่วไปสามารถจัดทำได้ตามแนวทาง ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรสถานศึกษา ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือรายวิชา และศึกษาคําอธิบายรายวิชา
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชาที่รับผิดชอบ
3. พิจารณาคัดเลือกมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน และสามารถนำมาจัดกิจกรรม การเรียนรู้ร่วมกันได้ ก่อนจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้
4. จัดกลุ่มมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน และนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามสาระการเรียนรู้
5. วิเคราะห์แก่นความรู้/ความคิดหลักของแต่ละตัวชี้วัดที่นำมาจัดกลุ่มร่วมกันเป็นหน่วยการเรียนรู้
6. นำแก่นความรู้/ความคิดหลัก มาหลอมรวมเป็นสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดของหน่วยเรียนรู้นั้น ในบางกรณีให้พิจารณาสาระการเรียนรู้ประกอบการเขียนสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
7. ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้
8. กำหนดเวลาเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ควรให้เหมาะกับกระบวนกรเรียนรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ เมื่อกำหนดเวลาเรียนครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว เวลาเรียนต้องเท่ากับจำนวนเวลาที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้
9. กำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากจำนวนตัวชี้วัด ความยากง่าย ความซับซ้อนของเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพตามตัวชี้วัด โดยสามารถกำหนดน้ำหนักคะแนนทุกหน่วยการเรียนรู้ น้ำหนักคะแนนแต่ละหน่วยถือเป็นคะแนนระหว่างเรียน ให้นำไปรวมกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค รวมเป็น 100 คะแนน โดยมีแนวทางการกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายปี / ปลายภาค เช่น 60:40, 70:30, 80:20 ตามที่โรงเรียนกำหนด

ข้อควรคำนึงในการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและกระบวนการควบคู่กัน เช่น กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์จะต้องนำสาระที่ 6 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เข้ามาพัฒนาผู้เรียนควบคู่ไว้ทุก

หน่วยการเรียนรู้ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จะต้องนาสาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนาควบคู่ไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะทางภาษา เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ตัวชี้วัดบางตัวที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญ สามารถนาตัวชี้วัดนั้น ๆ ไปพัฒนาผู้เรียนได้มากกว่า 1 หน่วยการเรียนรู้

สรุป

ในการจัดทำโครงสร้างรายวิชานั้น โดยทั่วไปสามารถจัดทำได้ตามแนวทาง ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรสถานศึกษา
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชาที่รับผิดชอบ
3. พิจารณาคัดเลือกมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน
4. จัดกลุ่มมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน
5. วิเคราะห์แก่นความรู้/ความคิดหลักของแต่ละตัวชี้วัด
6. นำแก่นความรู้/ความคิดหลัก มาหลอมรวมเป็นสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
7. ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้
8. กำหนดเวลาเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
9. กำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

เรื่องที่ 3.2 วิธีการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชา เป็นการกำหนดขอบข่ายและลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ที่แสดงให้เห็นภาพรวมของรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เวลาเรียน และน้ำหนักคะแนนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในรายวิชานั้นๆ องค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างรายวิชา ได้แก่ ชื่อรายวิชา ระดับชั้นที่สอน เวลาเรียนรวม จำนวนหน่วยกิต กรณีระดับมัธยมศึกษา ลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีรายละเอียดเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เวลาที่ใช้ ในการจัดการเรียนการสอน และน้ำหนักคะแนน ดังตาราง ต่อไปนี้

โครงสร้างรายวิชา

ชื่อรายวิชา

ระดับ ประถมศึกษา ชั้น เวลารวม

มัธยมศึกษา ชั้น เวลารวม จำนวน หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนักคะแนน

แนวคิดในการเขียนองค์ประกอบของโครงสร้างรายวิชา

จากตัวอย่างข้างต้น มีแนวคิดในการเขียนองค์ประกอบโครงสร้างรายวิชา ดังนี้

1. หน่วยที่ เขียนหมายเลขลำดับของหน่วยการเรียนรู้ตั้งแต่หน่วยแรกถึงหน่วยสุดท้าย การจัดลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงลำดับการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน ในรายวิชา ที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้พื้นฐาน หรือจำเป็นต้องเรียนรายวิชาอื่นมาก่อนเรียนรายวิชานี้จำเป็นต้องมี หน่วยการเรียนรู้เพื่อทบทวนการเรียนรู้ หรือทักษะพื้นฐานที่ใช้ในรายวิชาก่อน

การจัดกลุ่มตัวชี้วัดเพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้สามารถพิจารณาได้หลายวิธีการ ได้แก่

- 1) จัดกลุ่มความรู้ และทักษะกระบวนการตามทีระบุในคำอธิบายรายวิชา
- 2) จัดกลุ่มความคิดหลัก ซึ่งหลอมรวมเป็นสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- 3) จัดกลุ่มตามธรรมชาติของสาระการเรียนรู้

2. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้มีหลักคิด ดังนี้

- 1) น่าสนใจ อาจเป็นประเด็นปัญหา ข้อคำถาม หรือข้อโต้แย้งที่สำคัญ
- 2) สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและสังคมของผู้เรียน
- 3) เหมาะสมกับวัย ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

3. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ในโครงสร้างรายวิชาให้ระบุเฉพาะรหัสของตัวชี้วัด สำหรับการอ้างอิงกลับไปมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

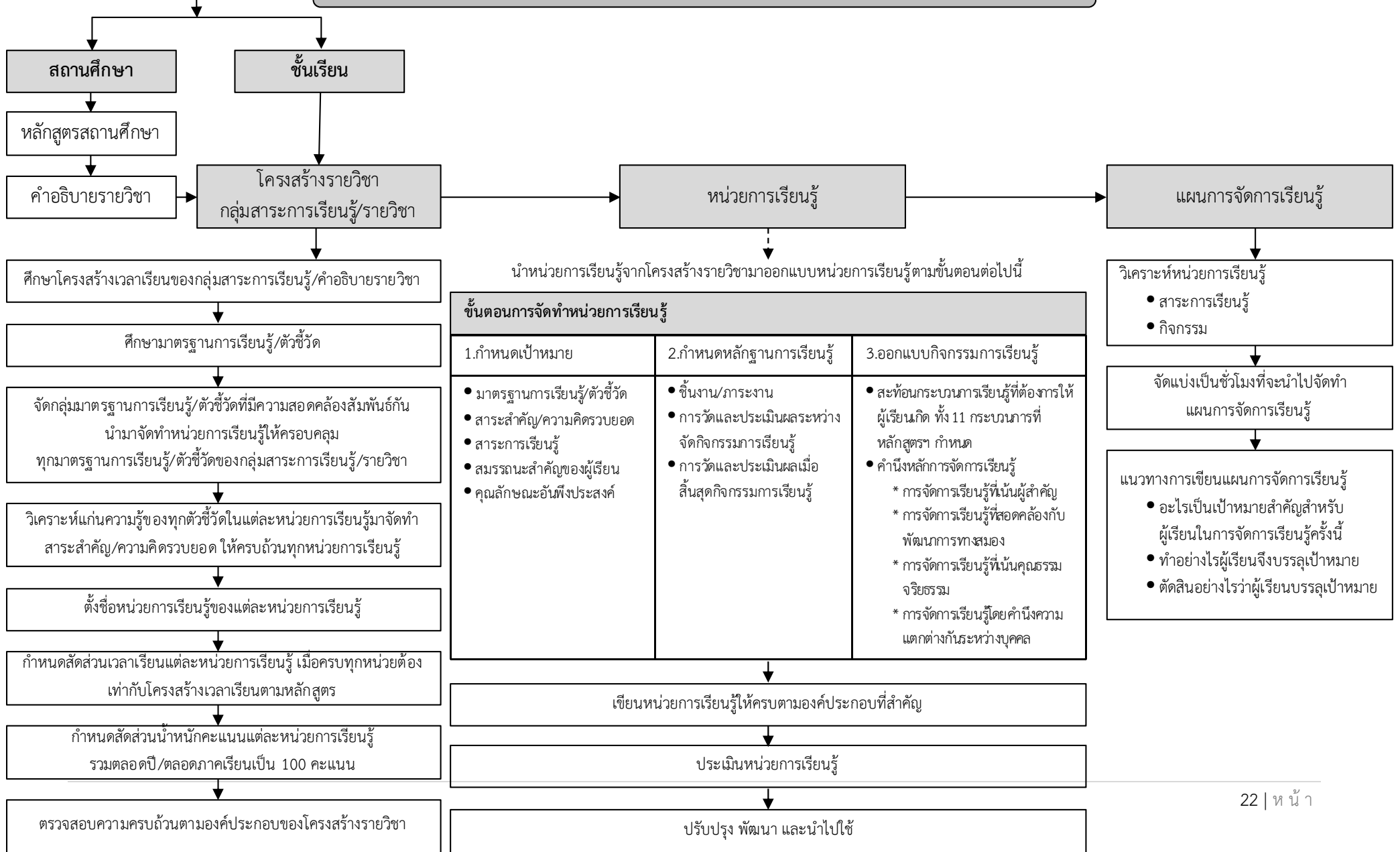
4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ได้จากการวิเคราะห์แก่นความรู้แต่ละมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด รวมถึงสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในหน่วยเรียนรู้นั้นๆ ซึ่งสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดนี้ถือเป็นหัวใจที่จะนำไปกำหนด แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ

5. เวลา การกำหนดเวลาของแต่ละหน่วยเรียนรู้นาน้อยเพียงใดมีหลักคิด ดังนี้

- 1) จำนวนตัวชี้วัด หากมีตัวชี้วัดจำนวนมากย่อมใช้เวลาในการเรียนรู้นาน
- 2) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด มีความยาก-ง่าย ในการนำไปพัฒนาผู้เรียนเพียงใด เป็นความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาหรือไม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญและ ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้นานตามไปด้วย
- 3) วิธีการและกระบวนการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการจัดการเรียนรู้ของแต่ละคน เช่น หากวางแผนใช้วิธีการศึกษานอกห้องเรียน มีการศึกษาค้นคว้าเชิงลึก หน่วยการเรียนรู้ลักษณะนี้ย่อมใช้เวลามากขึ้น

6. น้ำหนักคะแนน เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้กำหนดคะแนนรวมรายปีในระดับประถมศึกษา และรายภาคเรียนในระดับมัธยมศึกษากำหนดให้รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน และเมื่อจำแนกคะแนนนี้เป็นรายหน่วยการเรียนรู้ คะแนนดังกล่าวถือเป็น “น้ำหนักคะแนน” และเป็นการบ่งบอกถึงความสำคัญของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และเพื่อใช้ในการประเมินระหว่างเรียน (Formative Evaluation) และประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) ของหน่วยการเรียนรู้ การให้น้ำหนักคะแนนของแต่ละ หน่วยสามารถพิจารณาโดยใช้หลักคิด เช่นเดียวกับการกำหนดเวลาเรียนของหน่วย

การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่การจัดการเรียนรู้

สรุป

องค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างรายวิชา ได้แก่ ชื่อรายวิชา ระดับชั้นที่สอน เวลาเรียนรวม จำนวนหน่วยกิต กรณีระดับมัธยมศึกษา ลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีรายละเอียดเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เวลาที่ใช้ ในการจัดการเรียนการสอน และน้ำหนักคะแนน

เรื่องที่ 3.3 ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา

หลังจากที่ท่านได้เรียนรู้แนวทางในการนำหลักสูตรแกนกลางไปบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแล้ว ต่อไปนี้ จะแสดงถึงตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา เพื่อสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(ตัวอย่าง) โครงสร้างรายวิชา

รหัส ท 12101 รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลาเรียน ๒๐๐ ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	กินดีมีสุข	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๒.๑ (ป. ๒/๑) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)	-เนื้อเรื่อง เรื่อง กินดีมีสุข - การอ่านคำมาตราแม่ก กา - การอ่านคำมาตราตัวสะกด - การอ่านสะกดคำที่มีสระอะเอะโอะ เออ อัว ที่มีตัวสะกด - การพูดทักทาย - บทอ่านเสริม กุ๊กไก่	๑๒	๖
๒	โรงเรียนน่าอยู่	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๗) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๓.๑ (ป. ๒/๗) ท ๔.๑ (ป. ๒/๑) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๔.๑ (ป. ๒/๔)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง โรงเรียนน่าอยู่ - การอ่านผันวรรณยุกต์ (อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ) ที่ประสมด้วยสระอะเอะโอะ เออ อัว ที่มีตัวสะกด - การอ่านสะกดคำที่มี ห นำ - มารยาทในการฟัง - บทอ่านเสริม ทำอย่างไร โรงเรียนจึงจะน่าอยู่	๑๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)			
๓	โป่งแปะ	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๒)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง โป่งแปะ - การอ่านคำที่มีตัวสะกด แม่กน และแม่กม - การผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำ - มารยาทในการพูด	๑๒	๖
		ท ๓.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๓.๑ (ป. ๒/๗) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๔.๑ (ป. ๒/๔) ท ๔.๑ (ป. ๒/๕) ท ๕.๑ (ป. ๒/๒) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)	- บทอ่านเสริม จันทรเจ้า		
๔	ราชสีห์กับหนู	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๖) ท ๑.๑ (ป. ๒/๗) ท ๒.๑ (ป. ๒/๑) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๔) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง ราชสีห์กับหนู - การอ่านคำที่มีตัวสะกด แม่กต และแม่กบ - การอ่านผันวรรณยุกต์คำที่มี ห นำ และมีตัวสะกด - การอ่านผันวรรณยุกต์คำที่มี อ นำ - มารยาทในการอ่าน - บทอ่านเสริม นกเขากับมด	๑๒	๖
๕	สวนสัตว์ หรรษา	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๖) ท ๑.๑ (ป. ๒/๗) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง สวนสัตว์หรรษา - คำที่ไม่ออกเสียงพยัญชนะและสระ - การมีนิสัยรักการอ่าน - บทอ่านเสริม ช้างพลาย	๑๐	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท ๓.๑ (ป. ๒/๑) ท ๓.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)			
๖	ว่าวน้อยลอย ลม	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๒.๑ (ป. ๒/๑) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๔.๑ (ป. ๒/๕) ท ๕.๑ (ป. ๒/๒) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง ว่าวน้อยลอยลม - การอ่านคำที่มีตัวสะกด แม่ก ก และแม่กง - การอ่านคำที่มี ผ และ ส นำ - มารยาทในการเขียน - บทอ่านเสริม อิมก่อน	๑๓	๗
๗	ผีเสื้อแสน สวย	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๖) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๑) ท ๓.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๓.๑ (ป. ๒/๗) ท ๔.๑ (ป. ๒/๑) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๔) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย - การอ่านคำที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำ - ประโยคคำสั่ง - มารยาทในการดู - บทอ่านเสริม นกกระจาบ	๑๔	๗
๘	น้ำคือชีวิต	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง น้ำคือชีวิต	๑๔	๗

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท ๑.๑ (ป. ๒/๗) ท ๑.๑ (ป. ๒/๘) ท ๒.๑ (ป. ๒/๑) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๓)	- การอ่านคำที่มีตัวสะกด แม่เกย และแม่เกอว - การอ่านคำที่ใช้สระโอะไม่ม้วน - การอ่านคำที่ใช้สระโอะไม่มลาย - การมีนิสัยรักการเขียน - บทอ่านเสริม บทกล่อมเด็กดูเหว่า		
		ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๔.๑ (ป. ๒/๑) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)			
๙	บ้านใหม่	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๔.๑ (ป. ๒/๔) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง บ้านใหม่ - การอ่านคำที่มีประวิสรรชนีย์ และ ไม่ประวิสรรชนีย์ - การอ่านคำที่คำที่มีความหมายคล้ายกัน และ คำที่มีความหมายตรงกันข้าม - บทอ่านเสริม บ้านเมืองของเรา	๑๑	๖
๑๐	ปัญหาหน้า ทนาย	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๖) ท ๑.๑ (ป. ๒/๘) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง ปัญหาหน้าทนาย - การอ่านคำที่มี ญ ณ ร ล สะกด - การเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความ - การเขียนบันทึกประจำวัน - ประเภทของการอ่าน - การเลือกอ่านหนังสือ - มารยาทในการอ่าน - บทอ่านเสริม ตั้งไข่	๑๒	๖

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ท ๕.๑ (ป. ๒/๒) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)			
๑๑	เรื่องเล่าของคุณยาย	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๒.๑ (ป. ๒/๑)	- เนื้อเรื่อง เรื่องเล่าของคุณยาย - คำควบกล้ำ - การอ่านคำที่มีอักษรควบ ร	๑๓	๗
		ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๑) ท ๓.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๗) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๔.๑ (ป. ๒/๕) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)	- การอ่านฉันทวรรณยุกต์คำที่มีอักษรควบ ร - คำไทยมาตรฐานและคำภาษาถิ่น - การเล่าประสบการณ์ - บทอ่านเสริม มดแดง		
๑๒	ร่างกายของเรา	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๗) ท ๑.๑ (ป. ๒/๘) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๔.๑ (ป. ๒/๑) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๔.๑ (ป. ๒/๔) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง ร่างกายของเรา - การอ่านคำที่มีอักษรควบ ล - การอ่านฉันทวรรณยุกต์คำที่มีอักษรควบ ล - การพูดขอเรื่องในโอกาสต่าง ๆ - บทอ่านเสริม ปัญหาของไอ้บศรี	๑๒	๖
๑๓	มาออกกำลังกายกันเถอะ	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๗)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง มาออกกำลังกายกันเถอะ - การอ่านคำที่มีอักษรควบ ว - การอ่านฉันทวรรณยุกต์คำที่มีอักษรควบ ว - การอ่านคำที่มี ฆ ค ต ษ สะกด	๑๒	๖

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท ๑.๑ (ป. ๒/๘) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒)	- บทอ่านเสริม จิงใจได้สำเนา		
		ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)			
๑๔	ทิวพาเพลิน	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๑.๑ (ป. ๒/๖) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๒.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๔) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๓.๑ (ป. ๒/๗) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๓) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง ทิวพาเพลิน - การอ่านคำควบกล้ำ (ควบแท้ ควบไม่แท้) - ภาษาพูด ภาษาเขียน - การการเขียนบันทึกความรู้ - บทอ่านเสริม ความประทับใจของ กระต่ายน้อย	๑๓	๗
๑๕	เกาะแสน สนุก	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๒) ท ๑.๑ (ป. ๒/๔) ท ๑.๑ (ป. ๒/๕) ท ๒.๑ (ป. ๒/๑) ท ๒.๑ (ป. ๒/๒) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๑) ท ๓.๑ (ป. ๒/๓) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๔.๑ (ป. ๒/๑) ท ๔.๑ (ป. ๒/๕) ท ๕.๑ (ป. ๒/๑)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง เกาะแสนสนุก - การอ่านคำการอ่านคำที่มี ๑ ซ ซ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส สะกด - การอ่านคำที่ใช้ รร (รหั่น) - การอ่านคำที่ใช้ บันและบร - การใช้คำขอบคุณ ขอบใจ และขอโทษ - การเขียนตามจินตนาการ - บทอ่านเสริม ขอโทษ ขอบใจ	๑๓	๗

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๖	เด็กไทย	ท ๑.๑ (ป. ๒/๑) ท ๑.๑ (ป. ๒/๓) ท ๑.๑ (ป. ๒/๗) ท ๑.๑ (ป. ๒/๘) ท ๒.๑ (ป. ๒/๓)	- เนื้อเรื่อง เรื่อง เด็กไทย - การอ่านคำที่มี ฤ ฎา - การอ่านคำที่มีตัวกำรันต์ - คำคล้องจอง - การแต่งบทร้อยกรอง	๑๒	๖
		ท ๓.๑ (ป. ๒/๒) ท ๓.๑ (ป. ๒/๕) ท ๓.๑ (ป. ๒/๖) ท ๓.๑ (ป. ๒/๗) ท ๔.๑ (ป. ๒/๑) ท ๔.๑ (ป. ๒/๒) ท ๔.๑ (ป. ๒/๔) ท ๕.๑ (ป. ๒/๒) ท ๕.๑ (ป. ๒/๓)	- กลอนดอกสร้อย - บทอ่านเสริม วิชาหนาเจ้า		

เรื่องที่ 3.4 แนวทางการวิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อจัดกลุ่มนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้ (Content Standard/Academic Standard/Learning Standard)
 หมายถึง คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ และปฏิบัติได้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน

ตัวชี้วัด (Indicators) หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่นักเรียนพึงรู้ และปฏิบัติได้ ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดมีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมในการนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และเป็น ส่วนสำคัญในการประเมินเพื่อตรวจสอบผู้เรียนเป็นระยะในการพัฒนาสู่มาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ และวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัวชี้วัด โดยพิจารณา องค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. คำสำคัญ (Key Word) ที่กำหนดไว้ในตัวชี้วัด เช่น เข้าใจ อธิบาย บอก ระบุ วิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ ปฏิบัติ แสดงความคิดเห็น บันทึก แสดง เล่น เป็นต้น
2. วิธีการวัดและประเมิน พิจารณาจาก คำสำคัญ (Key Word) ประกอบสาระสำคัญ ว่าควรจะใช้วิธีการวัดและประเมินวิธีใด จึงจะทราบว่าผู้เรียนเกิดพฤติกรรม หรือปฏิบัติได้ ตามคำสำคัญ ตามสาระการเรียนรู้นั้นๆ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน พิจารณาจากวิธีการประเมินที่กำหนดว่าจะใช้เครื่องมือชนิดใด จึงจะสอดคล้องและสัมพันธ์กับวิธีการวัดและประเมินผลมีแบบบันทึกใดบ้างเป็นส่วนประกอบมีเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics Scores) หรือไม่
4. ตัวชี้วัดที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน อาจกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล วิธีเดียวได้

การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลต้องคำนึงถึงการปฏิบัติว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด การประเมินครั้งหนึ่งอาจวัดได้หลายตัวชี้วัด หรือตัวชี้วัดเดียวหลายๆ ครั้งได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวชี้วัด

ตัวอย่าง : การวิเคราะห์ตัวชี้วัด กลุ่มสาระภาษาไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๓

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ(ม.๓)

ตัวชี้วัด	คำสำคัญ	วิธีการ	เครื่องมือ/ร่องรอย
๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	คัดลายมือ	- การทดสอบการคัดลายมือ	แบบทดสอบคัดลายมือ
๒. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา	เขียนข้อความตามแบบที่กำหนด	-การทดสอบการเขียนข้อความ	แบบทดสอบการเขียนข้อความ
๓. เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่างๆ	เขียนอัตชีวประวัติ	-การประเมินการเขียนอัตชีวประวัติ	แบบประเมินงานเขียน และเกณฑ์การให้คะแนน
๔. เขียนย่อความ	เขียนย่อความ	-การทดสอบการเขียนย่อความ	(Rubric Scores)
๕. เขียนจดหมายกิจธุระ	เขียนจดหมายกิจธุระ	-การทดสอบเขียนจดหมายกิจธุระ	
๖. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	เขียนอธิบาย ชี้แจงโต้แย้ง แสดงความคิดเห็นโดยบอกเหตุผล	-การทดสอบการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์	แบบทดสอบวัดการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ และเกณฑ์การให้คะแนน
๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องต่างๆ	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง		(Rubric Scores)
๘. กรอกรูปแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้ และทักษะ ของตนเองที่เหมาะสมกับงาน	กรอกรูปแบบสมัครงาน	-การทดสอบการกรอกรูปแบบสมัครงาน	แบบทดสอบวัดการกรอกรูปแบบสมัครงาน
๙. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงการ	เขียนรายงาน	-การทดสอบการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า การทำโครงการ	แบบบันทึกคะแนนการตรวจโครงการ
๑๐. มีมารยาทในการเขียน	มีมารยาท	-การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวอย่าง : การวิเคราะห์ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาระที่ ๒ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ว ๒.๒เข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลก นำ ความรู้ไปใช้ในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด	คำสำคัญ	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
๑. สืบค้นข้อมูลและอภิปรายแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในแต่ ละท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อ การดำรงชีวิต	๑.การสืบค้นข้อมูล ๒.การอภิปราย	๑.จัดทำรายงานกลุ่ม/บุคคล นำเสนอผลงานและให้อภิปราย ๒.การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน การนำเสนอ/การอภิปราย	๑.แบบประเมินผลงาน ๒.แบบสังเกตพฤติกรรม ๓. เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scores)
๒. วิเคราะห์ผลของการเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ต่อการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ	การวิเคราะห์	- กำหนดสถานการณ์ ข้อมูลให้คิด วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น	๑.แบบประเมินพฤติกรรม ๒. เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scores)
๓. อภิปรายผลต่อสิ่งมีชีวิตจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ทั้ง โดยธรรมชาติและโดยมนุษย์	การอภิปราย	- กำหนดสถานการณ์ ข้อมูลให้คิด วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น -การทดสอบ	๑.แบบประเมินพฤติกรรม ๒. เกณฑ์การให้คะแนน ๓. แบบทดสอบ
๔. อภิปรายแนวทางในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	-การอภิปราย	- กำหนดสถานการณ์ ข้อมูลให้คิด วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น -การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน	๑.แบบประเมินผลงาน ๒.แบบสังเกตพฤติกรรม ๓. เกณฑ์การให้คะแนน
๕. มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น	การมีส่วนร่วม	การนำเสนอ/การอภิปราย	(Rubric Scores)

ตัวอย่าง : การวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระศิลปะ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อการวัดและประเมินการเรียนรู้

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
ตัวชี้วัด	คำสำคัญ(Key Words)	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
๑. ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร	ความรู้ ความเข้าใจ โครงสร้างบทละคร	-ทดสอบแบบเลือกตอบ/เขียนตอบ -การสอบถาม	-แบบทดสอบแบบเลือกตอบ/เขียนตอบ
๓. มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง	ทักษะการคิดรูปแบบ การแสดง	-กำหนดสถานการณ์ให้แสดงเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์ เป็นกลุ่ม โดยมีองค์ประกอบคือ	-แบบประเมินการปฏิบัติงาน -แบบสังเกตพฤติกรรม
๔. มีทักษะในการแปลความและ การสื่อสารผ่านการแสดง	ทักษะการแปลความ และการสื่อสาร	๑) การวางแผนกำหนดรูปแบบการแสดง ๒) การมีส่วนร่วมในการจัดการแสดง	-เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric)
๕. วิวิจารณ์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้ความรู้ เรื่ององค์ประกอบนาฏศิลป์	วิจารณ์ เปรียบเทียบงาน นาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้	๓) กำหนดประเด็นให้วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น ๔) ให้สรุปแนวคิดเชิงพัฒนาให้งานดีขึ้น	
๖. ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่างๆ	เข้าร่วม/มีส่วนร่วม ในการ แสดงบทบาทต่างๆ	๕) การนำแนวคิดเชิงพัฒนาไปประยุกต์ใช้กับตนเองและครอบครัว	
๗. นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่อง ของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน	แสดงความคิดเห็น นำเสนอแนวคิด จากเรื่อง ที่นำเสนอ		

สรุป

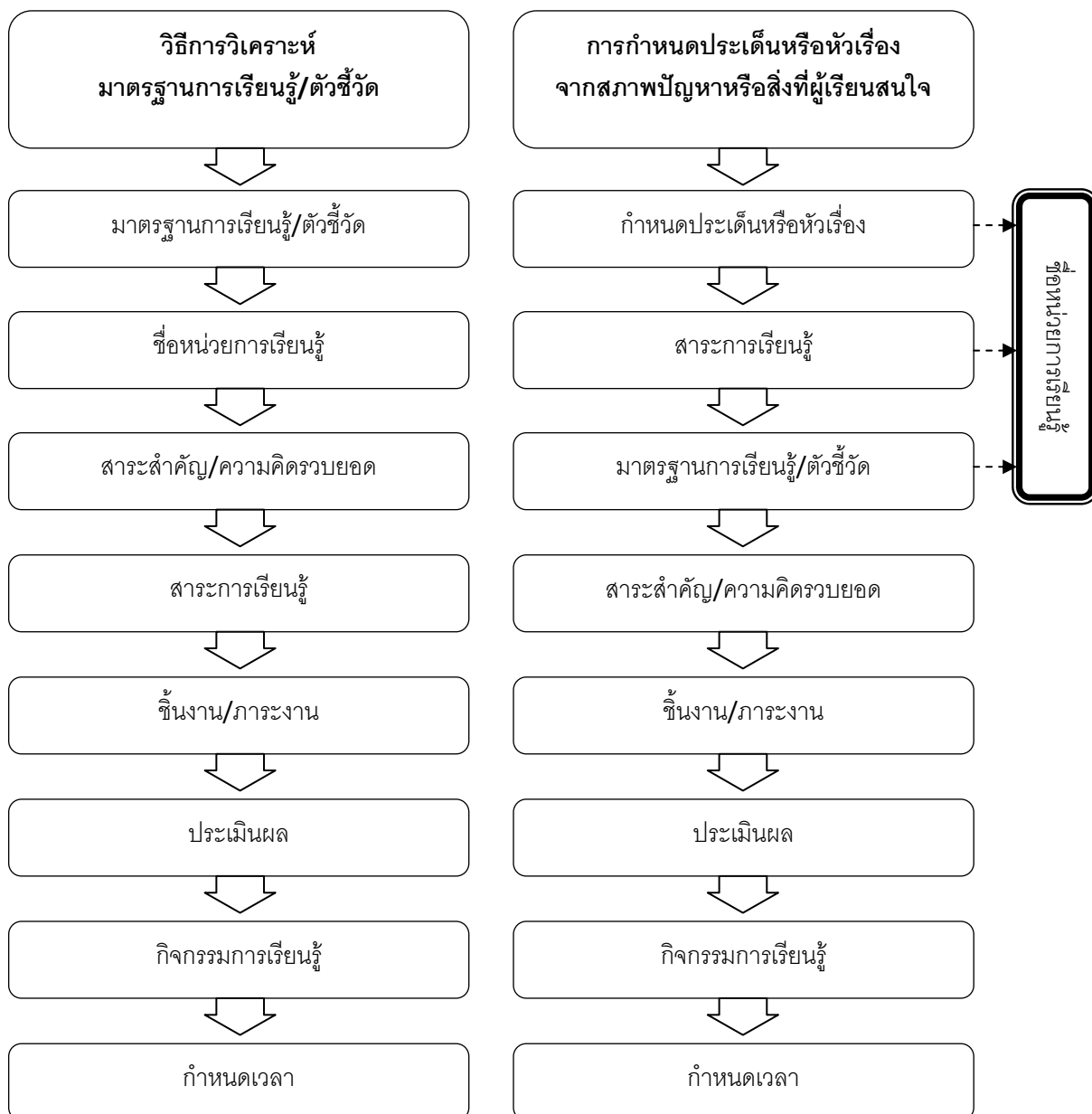
การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ และวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัวชี้วัด โดยพิจารณาองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. คำสำคัญ (Key Word) ที่กำหนดไว้ในตัวชี้วัด
2. วิธีการวัดและประเมิน พิจารณาจาก คำสำคัญ (Key Word) ประกอบสาระสำคัญ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. ตัวชี้วัดที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน อาจกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล วิธีเดียวได้

ตอนที่ 4 วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

เรื่องที่ 4.1 ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

เรื่องที่ 4.2 องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ มีองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- 3) สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด - สาระการเรียนรู้แกนกลาง - สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) ชิ้นงาน/ภาระงาน
- 8) การวัดและประเมินผล
- 9) กิจกรรมการเรียนรู้
- 10) เวลาเรียน/จำนวนชั่วโมง

ความหมายและลักษณะสำคัญ

1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ต้องสะท้อนให้เห็นถึงสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดหรือประเด็นสำคัญหลักในหน่วยเรียนรู้นั้น ๆ ดังนั้นชื่อหน่วยการเรียนรู้ควรมีลักษณะดังนี้

- 1.1 น่าสนใจ อาจเป็นประเด็นปัญหา ข้อคำถามหรือข้อโต้แย้งที่สำคัญ
- 1.2 สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและสังคมของผู้เรียน
- 1.3 เหมาะสมกับวัย ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

2) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ที่นำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ ซึ่งอาจมาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระ การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด บางตัวอาจต้องฝึกซ้ำเพื่อให้เกิดความชำนาญ จึงสามารถกำหนดไว้ได้มากกว่าหนึ่งหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

3) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดได้จากการวิเคราะห์แก่นความรู้แต่ละมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด รวมถึงสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

4) สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้แกนกลางและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนวิเคราะห์ได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นผลจากการนำมามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดจนสอดคล้องกับทักษะ/กระบวนการตามธรรมชาติวิชา

6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์วิเคราะห์ได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จุดเน้นของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลจากการนามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7) ชิ้นงาน/ภาระงาน

ชิ้นงาน/ภาระงานที่กำหนด ต้องสะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียนจากการใช้ความรู้และทักษะที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน อาจเป็นสิ่งที่ครูกำหนดให้ หรือครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงานต้องแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นร่องรอยหลักฐานแสดงว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างการจัดการเรียนรู้หรือชิ้นงาน/ภาระงานรวบยอดแต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้นำความรู้ ทักษะและความสามารถที่ได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้นออกมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวอย่างชิ้นงาน/ภาระการเรียนรู้

ชิ้นงาน เช่น รายงาน เรียงความ จดหมาย โคลง กลอน หนังสือเล่มเล็ก ภาพวาด แผนภาพ แผนผัง แผนภูมิ กราฟ ตาราง งานประดิษฐ์ งานแสดงนิทรรศการ หุ่นจำลอง แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ
ภาระงาน เช่น การพูด/รายงานปากเปล่า การอภิปราย การอ่าน กล่าวรายงาน โต้วาที ร้องเพลง เล่นดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย ฯลฯ งานที่มีลักษณะผสมผสานกันระหว่างชิ้นงาน/ภาระงาน เช่น โครงงาน การทดลอง การสาธิต ละคร วิทยุทัศน์ ฯลฯ

8) การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลตลอดจนเกณฑ์การประเมินต้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้สอนและผู้เรียนควรร่วมกันสร้างเกณฑ์การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน หรือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพผู้เรียน

9) กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้เป็นการนาเทคนิค/วิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะนาผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงาน/ภาระงาน เกิดทักษะ และความสามารถตามสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน กระบวนการตามธรรมชาติวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ 10) เวลาเรียน/จำนวนชั่วโมง เวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะต้องวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ที่ปรากฏในหน่วย การเรียนรู้จากโครงสร้างรายวิชา

สรุป

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ และวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัวชี้วัด โดยพิจารณา องค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. คำสำคัญ (Key Word) ที่กำหนดไว้ในตัวชี้วัด
2. วิธีการวัดและประเมิน พิจารณาจาก คำสำคัญ (Key Word) ประกอบสาระสำคัญ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. ตัวชี้วัดที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน อาจกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล วิธีเดียวได้

ใบงานที่ 2

ชื่อหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตามหลักสูตรแกนกลาง

ขอให้ท่านวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่ท่านใช้จริงในปัจจุบัน ว่ามีการมุ่งเน้นหลักการเหล่านี้หรือไม่ หากมีให้ยกตัวอย่างแนวคิด และกิจกรรมที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 4

ชื่อหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 4 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

ให้ท่านยกตัวอย่างการตั้งตัวชี้วัด เกณฑ์และวิธีในการประเมินการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระที่ท่านสอน จากนั้นแบ่งปันให้เพื่อนอาจารย์ในโรงเรียนอ่าน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ตัวชี้วัด	คำสำคัญ	วิธีการ	เครื่องมือ/ร่องรอย